

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นภาษาสากลที่มีผู้นิยมใช้กันอย่างกว้างขวางทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา สังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นซึ่งกันและกัน ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ

สำหรับประเทศที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูดนั้น สิ่งที่สำคัญสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษคือความสามารถในการอ่าน (Eskey, 1979) เพราะนอกจากการอ่านจะช่วยพัฒนาบุคคลและสังคม ให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์ ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่างแล้ว ในด้านการใช้ประโยชน์จากภาษา ทักษะการอ่านจะเป็นทักษะที่ผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีโอกาสได้ใช้มากหลังจากจบการศึกษาไปแล้ว ส่วนทักษะอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง การพูด หรือการเขียนนั้นมีโอกาสได้ใช้น้อยและอาจลืมนานที่สุด (Allen and Valette, 1979) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมไทย ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ใช้กันมากที่สุดเมื่อสำรวจความต้องการของสังคมต่อการใช้ภาษาอังกฤษ (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2524)

จากความสำคัญของวิชาภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านทักษะการอ่านดังกล่าว การจัดการศึกษาในประเทศไทยจึงส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเน้นความสำคัญของการอ่าน ดังปรากฏในการจัดการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ เช่น ในระดับมัธยมศึกษา ได้มีการกำหนดไว้ในหลักสูตรให้มีการสอนทักษะการอ่าน ทั้งในวิชาภาษาอังกฤษหลัก วิชาเสริมทักษะ และวิชาการอ่านเบื้องต้น รวมทั้งให้มีวิชาทักษะเฉพาะการอ่านเป็นวิชาเลือกสำหรับผู้เรียนที่สนใจพัฒนาทักษะการอ่านอีกด้วย

อย่างไรก็ดีผู้เรียนไทยโดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษา ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการอ่านภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ดังผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2524-2526) ที่พบปัญหาการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งความล้มเหลวดังกล่าวเกิดจากการที่ครูยังนิยมวิธีการสอนอ่านด้วยการแปล และให้ผู้เรียนท่องคำศัพท์ที่เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุมณฑา วิรุฬญาณ (2531) ที่ศึกษา ระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาพบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 ระดับชั้นยังไม่มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษในระดับการถ่ายโอน การสื่อสาร และการวิเคราะห์วิจารณ์

จากสภาพการณ์ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องหาวิธีการ และแนวทางใหม่ ๆ มาช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านให้สูงขึ้น

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา พบว่าองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญยิ่ง คือ การใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษา (language learning strategies) ที่เหมาะสม ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาจะใช้ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้มาพัฒนาการเรียนรู้ของตน โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจได้ดีที่สุดว่าเขาควรจะเรียนอย่างไร จึงจะเกิดประสิทธิผลมากที่สุดทั้งในและนอกห้องเรียน (Cohen, 1981) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนและแก้ปัญหาได้เมื่อไม่มีครูคอยอธิบาย (Hosenfeld, 1977) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่เหมาะสมจึงเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำผู้เรียนไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของตน

คำว่า "ยุทธศาสตร์ (strategy)" มาจากคำในภาษากรีกว่า "strategia" หมายถึงการนำทัพหรือศิลปะการสงคราม ในความหมายเฉพาะแล้วคำว่า ยุทธศาสตร์ จะเกี่ยวข้องกับ การจัดการด้านต่าง ๆ ของกองทหาร ทหารเรือ หรือฝูงบิน ในการสู้รบที่ได้วางแผนไว้แล้ว ต่อมาได้มีการนำเอาแก่นสำคัญของยุทธศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่นที่คล้ายกัน โดยหมายความถึงแผนการ ขั้นตอน หรือการปฏิบัติ โดยใช้สติปัญญาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Oxford, 1990)

แก่นสำคัญของคำว่ายุทธศาสตร์ในความหมายที่มีใช้ทางด้านการแข่งขันหรือความก้าวร้าวได้เข้ามามีอิทธิพลต่อวงการศึกษา โดยมีความหมายใหม่ในรูปของ ยุทธศาสตร์การเรียนรู้

(learning strategy) ซึ่งมีชื่ออื่น ๆ อีก เช่น ทักษะการเรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ความรู้ความคิด ฯลฯ (Wenden, 1987) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้จึงหมายถึงความถึง ขั้นตอนให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของตนเอง เป็นวิธีการสั่งสมความรู้และการรู้จักใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ (Wenden, 1985) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ภาษา เพราะยุทธศาสตร์การเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การกำกับตนเอง (self - directed) อย่างกระตือรือร้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมจะก่อให้เกิดความชำนาญและความมั่นใจในตนเองมากขึ้น (Oxford, 1990)

อ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990) ได้กล่าวถึงยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาว่า จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ ดังนี้

1. สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายหลักของการเรียนคือความสามารถในการสื่อสาร
2. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมตนเองได้มากขึ้น
3. ขยายบทบาทในการจัดการเรียนการสอนของครู
4. ยึดปัญหาเป็นหลัก
5. เป็นการปฏิบัติอย่างเฉพาะเจาะจงของผู้เรียน
6. เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน ไม่ใช่เพียงด้านการใช้ความรู้ความคิด

(cognitive)

7. สนับสนุนการเรียนรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม
8. อาจสังเกตไม่ได้โดยตรง
9. เป็นการตระหนักรู้อยู่ตลอดเวลา
10. สอนกันได้
11. ยึดหยุ่นได้
12. ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลาย ๆ ประการ

มีผู้จำแนกยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการเรียนรู้ภาษาออกเป็นหมวดหมู่ต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จำแนกในลักษณะที่คล้ายคลึงกันดังนี้

เวนเดน (Wenden, 1985) จำแนกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาออกเป็น 4 หมวดใหญ่ คือ

1. ยุทธศาสตร์การใช้ความรู้ความคิดของผู้เรียนเพื่อความเข้าใจภาษา (cognitive learning strategies) หมายถึงวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการที่ผู้เรียนใช้เนื้อหาสาระที่เรียนอยู่ (learning materials) ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เข้าใจภาษาและเพิ่มพูน

ประสิทธิภาพความคงทนของการเรียนรู้ โดยมุ่งความสนใจไปยังรายละเอียดของข้อมูลที่ได้รับและรวบรวมรายละเอียดต่างๆ มาตั้งเป็นหลักเกณฑ์ หรือสรุปผลให้ครอบคลุมข้อมูลเหล่านั้นด้วยวิธีการเปรียบเทียบกับภาษาต่าง ๆ ที่เคยเรียนรู้มาก่อน และการอุปมา (analogy) คือมองหาส่วนที่คล้ายคลึงกับภาษาที่กำลังเรียน

2. ยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร (communication strategies) หมายถึงกลวิธีที่ใช้เพื่อให้สามารถสื่อสารกันได้เข้าใจดี โดยอาศัยการรับภาษาที่เป็นสื่อ (encoding) และการถอดความหมายของภาษาที่รับมาอย่างถูกต้องให้เป็นที่เข้าใจกันทั้งสองฝ่าย (decoding)

3. ยุทธศาสตร์การฝึกฝนการใช้ภาษา (global practice strategies) หมายถึงวิธีการที่ผู้เรียนให้ความสนใจศึกษากฎเกณฑ์การใช้ภาษาในสังคมและพยายามหาโอกาสใช้ภาษาที่สองในการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาประสิทธิภาพในการใช้ภาษาที่สอง

4. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิชัน (metacognitive learning strategies) หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนใช้เพื่อควบคุมและตรวจสอบการเรียนรู้ของตน ซึ่งประกอบด้วย

4.1 การวางแผนการเรียนรู้ (planning) คือการกำหนดขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อที่จะตัดสินใจว่าผู้เรียนต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งใด และจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยวิธีใด นอกจากนี้ผู้เรียนจำเป็นต้องตั้งวัตถุประสงค์ และมาตรฐานที่สามารถใช้วัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนด้วย

4.2 การควบคุมการใช้ภาษา (monitoring) คือ การที่ผู้เรียนสามารถทราบได้ว่าตนมีข้อผิดพลาดใดในการใช้ภาษา และสามารถเรียนรู้ได้จากข้อผิดพลาดของตน ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้อันจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้ภาษา

4.3 การประเมินผลการเรียนรู้ (checking outcomes) คือ การที่ผู้เรียนให้ความสนใจกับผลลัพธ์ของความพยายามในการเรียน หรือการใช้ภาษาที่สอง การประเมินผลการเรียนอย่างถ่องแท้ จะเป็นวัตถุประสงค์ของผู้เรียนในการพิจารณาถึงประโยชน์และตัดสินใจใช้วิธีการเรียนรู้นั้น ๆ

นอกจาก เวนเดน แล้วยังมีบุคคลอื่นๆ อีกหลายคนที่ยืนยันยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาในลักษณะที่คล้ายกับ เวนเดน เพียงแต่จัดหมวดหมู่ใหม่เป็น 3 หมวดหมู่แต่ยังคงความหมายเดิมไว้ดังนี้ (Brown et al., 1983 cited by Wenden and Rubin, 1987; Brown and Palincsar, 1982; Chamot and O'Malley, 1987; O'Malley et al., 1985a,b)

1. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิชัน (metacognitive learning strategies) เป็นยุทธศาสตร์ของการควบคุมตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะต้องตระหนักถึงความคิดและ

การเรียนรู้ของตนแล้ว วางแผน ตรวจสอบ และประเมินความพยายามในการเรียนรู้ของตน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition นี้ สามารถประยุกต์ใช้กับสิ่งที่จะเรียนรู้ได้หลาย ๆ ประการ

2. ยุทธศาสตร์การใช้ความรู้ความคิดเพื่อความเข้าใจภาษา (cognitive learning strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่ผู้เรียนจะทำงานและจัดกระทำกับสิ่งที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ไปถึงความสำเร็จของการเรียน การประยุกต์ใช้ยุทธศาสตร์นี้อาจจะจำกัดประเภทของสิ่งที่จะเรียนรู้เฉพาะอย่าง ยุทธศาสตร์ที่จัดไว้ในประเภทของยุทธศาสตร์การใช้ความรู้ความคิดเพื่อความเข้าใจภาษาได้แก่ การกล่าวซ้ำ การจัดระบบ การอ้างอิง การสรุปความ การนิรนัย การนิภาพ การถ่ายโยง และการขยายความ

3. ยุทธศาสตร์ใช้อารมณ์ความรู้สึกและการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (social / affective learning strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้สอนหรือผู้เรียนอื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหา หรือฝึกหัดการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกในพฤติกรรมการเรียนของตน โดยทั่วไปแล้วยุทธศาสตร์นี้สามารถประยุกต์ใช้กับสิ่งที่จะเรียนรู้หลาย ๆ ประเภท เช่น การให้ความร่วมมือหรือการทำงานกับกลุ่มเพื่อน การตั้งคำถามเพื่อความกระจ่าง และการพูดกับตนเอง

ต่อมา อ็อกซ์ฟอร์ด (Oxford, 1990) ได้จัดประเภทของยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่ ส่องใหม่โดยเพิ่มรายละเอียดของยุทธศาสตร์ และขั้นตอนย่อยของแต่ละยุทธศาสตร์ที่จะนำไป ประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยตรง (direct strategies) เป็นยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษาที่จะเรียน (target language) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยตรงประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย 3 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีกระบวนการและจุดมุ่งหมาย ในการปฏิบัติต่างกันออกไปดังนี้

1.1 ยุทธศาสตร์การใช้ความจำ (memory strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยผู้เรียนด้านการจำและการดึงข้อมูลใหม่มาใช้

1.2 ยุทธศาสตร์การใช้ความรู้ความคิดเพื่อความเข้าใจภาษา (cognitive strategies) เป็นยุทธศาสตร์ซึ่งจะช่วยในการทำความเข้าใจภาษา และสร้างภาษาใหม่ ๆ ด้วยวิธีการต่าง ๆ

1.3 ยุทธศาสตร์การใช้สิ่งทดแทนทางภาษา (compensation strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยในการใช้ภาษา แม้ผู้เรียนจะมีข้อจำกัดด้านภาษา

2. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยอ้อม (indirect strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนและจัดการการเรียนรู้ภาษา โดยมีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับภาษาที่จะเรียน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยอ้อมนี้มีประโยชน์ต่อทุก ๆ สถานการณ์การเรียนรู้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ด้วย

ทักษะภาษาทั้ง 4 ด้าน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้โดยอ้อมประกอบด้วย

2.1 ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนินชัน (metacognitive strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการใช้ความรู้ความคิด (cognition) ของตนเอง นั่นคือสามารถประสานกระบวนการเรียนรู้ โดยการใช้องค์ประกอบต่าง ๆ ในการเรียน อันได้แก่ การใส่ใจกับการเรียนรู้ การจัดการและการวางแผน และการประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างได้ผล

2.2 ยุทธศาสตร์การใช้ความรู้สึกนึกคิดในการเรียนภาษา (affective strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมอารมณ์ แรงจูงใจ และสิ่งต่างๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้

2.3 ยุทธศาสตร์ด้านสังคม (social strategies) เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อช่วยการเรียนรู้ภาษาของตน

จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาแต่ละประเภทแต่ละกลุ่มที่ได้มีผู้จำแนกไว้ ต่างก็มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และต่างก็มีบทบาทในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาในแง่มุมมองและจุดมุ่งหมายที่ต่างกันออกไป ดังนั้นในการส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาเฉพาะด้านหรือเฉพาะบางทักษะที่สำคัญเช่น ทักษะการอ่าน ผู้สอนจึงควรเลือกยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุดมาฝึกให้กับผู้เรียน เนื่องจากทักษะการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน ต้องใช้เทคนิคและทักษะการเรียนรู้หลาย ๆ อย่างรวมกัน (Herrmann, 1990) ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่จะนำไปใช้กับการอ่านได้ผลจึงควรเป็นยุทธศาสตร์ระดับสูงที่เน้นการใช้ทักษะด้านความรู้ความคิด ใช้การควบคุมตนเองในการเรียนรู้และกระทำกิจกรรม มีการวางแผนการอ่านอย่างเป็นขั้นตอน รู้เป้าหมายของการอ่าน และวิธีการที่จะใช้กับการอ่านนั้น ๆ มีการตรวจสอบความเข้าใจของตนรวมถึงการประเมินผลการอ่านของตนเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องและหาแนวทางพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้ได้ผลยิ่งขึ้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวมานี้คือลักษณะของ "ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนินชัน (metacognitive learning strategies)" นั่นเอง (Wenden, 1985; Brown et al., 1983; Chamot and O'Malley, 1987; O'Malley and Chamot, 1990; Oxford, 1990)

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนินชัน หมายถึง ความรู้และความพยายามของบุคคลที่จะควบคุมกระบวนการใช้ความรู้ความคิดของตน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนินชัน เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ เพราะผู้เรียนภาษามักจะได้พบกับสิ่งที่ "ใหม่" มากมายในการเรียน ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ กฎเกณฑ์ทางภาษาและระบบการเขียนที่ไม่คุ้นเคย หรือ

แม้แต่ค่านิยมทางสังคมที่หาคำอธิบายไม่ได้ สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนหลายคนหมดความสนใจที่จะเรียน ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาโคคินชันจะมีส่วนช่วยในการเรียน ได้อย่างดียิ่ง เพราะยุทธศาสตร์นี้จะช่วยให้ผู้เรียนดึงความสนใจมาสู่การเรียนรู้ด้วยการเชื่อมโยงสิ่งใหม่กับสิ่งที่รู้แล้ว มีการตั้งจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการตรวจสอบการเรียนรู้ของตนว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ รวมทั้งมีการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของตนทุกครั้ง ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาโคคินชันจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ (Oxford, 1990)

จากการรวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาโคคินชัน พบว่า ขั้นตอนที่สำคัญของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. การวางแผนการเรียนรู้ (planning) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนของการเรียนรู้ เพื่อที่จะตัดสินใจว่าผู้เรียนต้องการเรียนรู้สิ่งใดและจะเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยวิธีใด การวางแผนการเรียนรู้จัดได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์หลักในการเรียนรู้ภาษาที่สอง (O'Malley and Chamot, 1990) จากการศึกษาวิจัยของ ชามอท และคนอื่นๆ (Chamot et al., 1986) ที่ศึกษายุทธศาสตร์การเรียนรู้ของผู้เรียนชาวสเปน และ ชาวรัสเซียที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองพบว่า ผู้เรียนที่เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพจะใช้ยุทธศาสตร์หลาย ๆ อย่าง ในการเรียน และใช้ในลักษณะที่จะช่วยให้การเรียนรู้ภาษาของตนประสบความสำเร็จ ขณะที่ผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพน้อยกว่า นอกจากจะมียุทธศาสตร์การเรียนรู้ที่น้อยกว่าแล้ว ยังใช้ยุทธศาสตร์ที่ไม่เหมาะสมกับสิ่งที่เรียนรู้ จนทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จอยู่บ่อย ๆ และจากการวิเคราะห์ผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนภาษาต่างประเทศพบว่า จะมีแนวทางที่กำหนดไว้ล่วงหน้าในการเรียนรู้ มีการตรวจสอบความเข้าใจของตน และมีการใช้ความรู้เดิมของตนอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การควบคุมและตรวจสอบการใช้ภาษา (monitoring) เป็นการทบทวนความสนใจที่มีต่อการเรียนรู้ ความเข้าใจข้อมูลหรือผลผลิตที่เกิดขึ้นในขณะนั้น การควบคุมการใช้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าตนมีข้อผิดพลาดใดในการใช้ภาษา และสามารถเรียนรู้ได้จากข้อผิดพลาดของตน จากผลการวิจัยของ ลาครอยซ์ (Lacroix, 1986) ที่ศึกษาผลของการสอนยุทธศาสตร์การควบคุมการใช้ภาษาที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนอายุ 15-16 ปี พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนยุทธศาสตร์การควบคุมการใช้ภาษา มีคะแนนการทดสอบหลังการสอนสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม และจากการวิจัยของ เบอ์นบวม (Birnbbaum, 1986) พบว่า ผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่านจะมีปัญหาด้านการควบคุมการใช้ภาษามาก ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจในการอ่าน เบอ์นบวม ได้เสนอแนะว่า ควรจะจัดให้มีการฝึกทักษะด้านความเข้าใจใน

การอ่านให้ผู้เรียน โดยจัดให้มีการสอนเกี่ยวกับการประเมินและการควบคุมการใช้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คลาร์ก (Clark, 1985) ที่พบว่า ควรจะมีการสอนยุทธศาสตร์ที่ใช้ควบคุมความเข้าใจภาษาในวิชาด้านการอ่าน

3. การประเมินผลการเรียนรู้ (evaluating) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจหลังการทำกิจกรรมทางภาษาหรือเป็นการประเมินผลผลิตทางภาษาที่เกิดขึ้น การประเมินจะทำให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของตน จากการวิจัยพบว่า การประเมินตนเองมีอิทธิพลในทางบวกต่อแรงจูงใจในการเรียนของผู้เรียน (Jones et al., 1987 cited by O'Malley and Chamot, 1990; Paris, 1988) ในขณะที่ เบอ์นบวม (1986) ศึกษาทักษะการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชันในการอ่านของนักเรียนที่มีระดับความเข้าใจในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำ พบว่า นักเรียนที่มีความเข้าใจในระดับต่ำมีข้อบกพร่องในการใช้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยเฉพาะในด้านการควบคุมตรวจสอบและการประเมินผลทางภาษา ในขณะที่นักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านระดับสูงและปานกลางมีความรู้ในยุทธศาสตร์ดังกล่าวสูงกว่า และยังคงมีปัญหาด้านการควบคุมการใช้ภาษาเช่นกัน ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่า ในการฝึกทักษะด้านการอ่านแก่นักเรียน ควรมีการฝึกการประเมิน และการควบคุมและตรวจสอบการใช้ภาษาด้วย นอกเหนือจากการฝึกยุทธศาสตร์ในการอ่านแล้ว

ดังนั้นยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชันในการอ่านซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน การอ่าน การควบคุมการอ่าน และการประเมินผลการอ่าน จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับการอ่าน นักเรียนควรจะได้ฝึกฝนยุทธศาสตร์ดังกล่าวเพื่อช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

โดยนิยามแล้ว ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชันในการอ่าน คือ ความรู้ความสามารถของผู้อ่านที่จะคิด (think about) และควบคุม (control) การอ่านของตน (Baker and Brown, 1984) แต่ก่อนที่ผู้อ่านจะควบคุมการอ่านของตนเองได้ ผู้อ่านจะต้องมี "ความตระหนักรู้ในสิ่งที่จะอ่าน (task awareness) ความตระหนักรู้ในกลวิธีการอ่าน (strategy awareness) และความตระหนักรู้ในการปฏิบัติกรอ่าน (performance awareness)" (Wade and Reynolds, 1989) ดังนั้น "ความตระหนักรู้" จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งผู้อ่านทุกคนจะต้องมี ดังที่ คาร์เรลล์ (Carrell, 1989) กล่าวไว้ว่า "ในการอ่าน หากผู้อ่านตระหนักรู้ถึงสิ่งที่จำเป็นที่จะต้องปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ เขาจะสามารถก้าวไปสู่การปฏิบัติในสถานการณ์การอ่านที่มีประสิทธิภาพ แต่หากผู้อ่านไม่ตระหนักรู้ถึงข้อจำกัดของตนในฐานะผู้อ่าน หรือไม่ตระหนักถึงความซับซ้อนของสิ่งที่จะอ่านแล้ว ก็ยากที่จะคาดหวังถึงความสำเร็จได้" ดังนั้น การมีความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอกนิชันในการอ่าน

จึง เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่ผู้อ่านจะต้องมี เพื่อการอ่านที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนา "ความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่าน" จึงเป็นเป้าหมายหลักของการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการอ่านให้ได้ผลยิ่งขึ้น ดังนั้นการวัดและประเมินว่าผู้เรียนมียุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านหรือไม่ เพียงใด จึงวัดและประเมินที่ "ความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่าน" ของผู้เรียน

เนื่องจากการพัฒนา หรือการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีแนวทางในการพัฒนาหรือการฝึก 2 แนวทางคือ การฝึกแบบโดยตรง (directed) กับ การฝึกแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน (embedded) โดยในการฝึกแบบโดยตรงนั้น ผู้เรียนจะได้รับการแจ้งให้ทราบ (informed) เกี่ยวกับคุณค่าและจุดมุ่งหมายของการฝึกยุทธศาสตร์ ส่วนการฝึกแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอนนั้น ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรม ได้เรียนตามเนื้อหาที่ได้มีการจัดโครงสร้างที่สอดแทรกการใช้ยุทธศาสตร์ไว้ด้วยแล้ว แต่จะไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับเหตุผลที่จะต้องเรียนตามแนวทางดังกล่าว (O'Malley and Chamot, 1990) ดังนั้น ผู้วิจัยซึ่งสนใจการพัฒนา รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่าน ๓ จึงได้พัฒนารูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่าน ๓ ชั้นทั้ง 2 รูปแบบ เพื่อให้ครบถ้วน และครอบคลุมแนวทางการฝึกทั้ง 2 แนวทาง และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบว่า รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์ ๓ แบบใดจะมีประสิทธิผลในการฝึกให้กับผู้เรียนของไทย

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบโดยตรง กับ รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลของรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบโดยตรง กับ รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนนิชันในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน

สมมุติฐานในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัยมาจากการพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

ข้อค้นพบที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนคือ ความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซัน (metacognitive awareness) เป็นสิ่งที่ฝึกได้ หรือพัฒนาได้ (Wade and Reynolds, 1989) ดังผลการวิจัยของ แพริส และ จาคอบส์ (Paris and Jacobs, 1984) ที่ศึกษาผลของการฝึกความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซันในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลอง มีความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์ ๓ หลังการฝึก สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

จากผลการวิจัยของ คาร์เรลล์ ฟาริส และ ลิเบอร์โต (Carrell, Pharis and Liberto, 1989) ที่ฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซันในการอ่านให้กับนักเรียนชาติต่าง ๆ ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 26 คน โดยแบ่งการฝึกออกเป็น 3 กลุ่ม 2 กลุ่มแรกจะได้รับการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซัน อีก 1 กลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมีคะแนนด้านการใช้ทักษะทางภาษาและคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่กลุ่มควบคุม ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดสอบ จึงกล่าวได้ว่าการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซันจะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษา และส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาที่สองของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในด้านแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซัน จากผลการวิจัยของ นักการศึกษาด้านการสอนภาษาหลายท่านพบว่า ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซันสามารถพัฒนาได้ผลทั้งแบบฝึกโดยตรง (Brown et al., 1986; Palincsar and Brown, 1986; Wenden, 1987; Weinstein and Mayer, 1986) และแบบฝึกสอดแทรกในเนื้อหาการสอน (Jones, 1983; Barnett, 1988) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เซนเนลล์ (Chennell, 1986) ที่พบว่า การฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซัน ทั้งแบบแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และแบบไม่แจ้งให้ทราบ ต่างก็ส่งผลต่อการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอคนิซันของผู้เรียนไม่แตกต่างกัน

ในด้านเกณฑ์ที่ใช้ตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ หรือ การฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียน จากผลการวิจัยของคุุณลักษณ์ ดอกดวง (2530) รัญจวน คำวชิรพิทักษ์ (2532) และสายสุณี สุกุลแก้ว (2534) ที่ศึกษาผลของการฝึกทักษะทางภาษาให้กับผู้เรียน พบว่า ผู้

เรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกทักษะทางภาษา และมีทักษะทางภาษาสูงขึ้น โดยมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญนั้น จะมีคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกร้อยละ 13 - 15 ของคะแนนเต็ม นอกจากนี้ ในด้านเกณฑ์การประเมินผลการเรียน พบว่า ช่วงคะแนน 60 คะแนนขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน เป็นเกณฑ์ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ว่าอยู่ในระดับ "ปานกลาง" ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ "ผ่าน" อันเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ 1 ระดับ และเป็นเกณฑ์มาตรฐานทั่วไปในการประเมินผลการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ หลังการฝึก สูงกว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม
2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ หลังการฝึก อย่างน้อยร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
3. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ หลังการฝึก สูงขึ้น
4. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการฝึก สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอย่างน้อยร้อยละ 15 ของคะแนนเต็ม
5. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการฝึก อย่างน้อยร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม
6. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน มีคะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการฝึก สูงขึ้น
7. คะแนนเฉลี่ยด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ หลังการฝึกของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ๓ แบบ โดยตรงกับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน ไม่แตกต่างกัน

8. คะแนนเฉลี่ยด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษหลังการฝึกของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการพัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition แบบโดยตรง กับ กลุ่มที่ได้รับการพัฒนาแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและเป็นนักเรียนที่ยังไม่เคยได้รับการฝึกเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านมาก่อน

2. รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ ใช้สำหรับฝึกนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อพัฒนาความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรทดลอง ซึ่งแปรค่าได้ 2 ค่า คือ การฝึกโดยใช้รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจแบบโดยตรง กับ การฝึกโดยใช้รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน

3.2 ตัวแปรตาม มี 2 ตัว คือ 1) ความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ กับ 2) ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ

4. การทดลองใช้รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ทั้ง 2 กลุ่มใช้เวลาฝึกกลุ่มละ 10 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 ครั้ง รวมเป็นเวลา 5 สัปดาห์

5. ในการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้งแบบโดยตรง และแบบสอดแทรกในเนื้อหาการสอน ประกอบด้วยการฝึกยุทธศาสตร์ 3 ชั้น ได้แก่

5.1 การวางแผนการอ่าน (planning) ประกอบด้วย

5.1.1 การตั้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน

5.1.2 การพิจารณาเรื่องคร่าวๆ แล้วเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่จะอ่าน

5.1.3 การทำนาย หรือ คาดเดาเนื้อเรื่องล่วงหน้า

5.1.4 การมุ่งความสนใจกับคำศัพท์และมโนทัศน์ที่สำคัญของเรื่องที่จะอ่าน

5.2 การควบคุมและตรวจสอบการอ่าน (monitoring) ประกอบด้วย

5.2.1 การอ่านแล้วหยุดเป็นช่วง เพื่อย่อและทบทวนใจความสำคัญ

5.2.2 การตรวจสอบการทำงานที่ได้ตั้งไว้ในชั้นวางแผนการสอน แล้วตั้ง
การทำงานใหม่พร้อมทั้งตรวจสอบไปเรื่อย ๆ

5.3 การประเมินตนเอง (self-evaluation) ประกอบด้วย

5.3.1 การตรวจสอบว่าวัตถุประสงค์การอ่านที่ตั้งไว้บรรลุผลเพียงใด

5.3.2 การประเมินความคล่องแคล่วหรือความก้าวหน้าในการอ่านของตน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันเป็นยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ และมีอยู่แล้วในตัวคน แต่มีในระดับที่ต่างกัน และเป็นสิ่งที่ฝึกและพัฒนาได้

2. การฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่านให้ผู้เรียน ส่งผลต่อความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชัน และความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียนสูงกว่า การสอนอ่านที่ไม่ได้ฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่าน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ จึงทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพระหว่างกลุ่มที่มีการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่านแบบที่ต่างกันเท่านั้น

นิยามศัพท์

รูปแบบการฝึก หมายถึง แผนแสดงการจัดโครงสร้างและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะใช้ในการฝึกผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนการฝึก การวัดและประเมินผล

ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่าน หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมายของการอ่าน ด้วยการควบคุมกระบวนการอ่านซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการอ่าน การควบคุมและตรวจสอบการอ่าน และการประเมินผลการอ่าน

รูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่านแบบโดยตรง หมายถึง รูปแบบการฝึกที่นำมาใช้พัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันในการอ่านของผู้เรียน โดยการแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ และการนำยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคอนิชันไปใช้ในกระบวนการอ่านในการฝึกทุกครั้ง

ของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการอ่านตามเนื้อหาที่ผู้สอนได้สอดแทรกการใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ไว้แล้ว แต่ผู้เรียนจะไม่ได้รับการแจ้งให้ทราบเกี่ยวกับเหตุผลที่จะต้องเรียนตามแนวทางดังกล่าว

ความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่าน หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับ การนำยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การอ่าน การควบคุมและตรวจสอบการอ่าน และการประเมินผลการอ่าน ไปใช้ในกระบวนการอ่านของนักเรียน เพื่อให้การอ่านบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์ฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

ประสิทธิผลของรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์การเรียนรู้เมตาคognition ในการอ่านฯ หมายถึง ผลที่เกิดจากการนำรูปแบบการฝึกยุทธศาสตร์ฯ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ไปฝึกให้กับผู้เรียน แล้วผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งประเมินได้จาก คะแนนพัฒนาด้านความตระหนักรู้ในยุทธศาสตร์ฯ และด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการฝึกตามรูปแบบ

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความเข้าใจในการอ่าน 3 ระดับ ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ความเข้าใจในการอ่านต่อไปนี้

1. ความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง หมายถึง ความเข้าใจข้อมูลที่กำลังกล่าวไว้ตรง ๆ ในเรื่องที่อ่าน ประกอบด้วย การรู้ความหมายของคำ การหาใจความสำคัญ การหารายละเอียด การอ่านเพื่อทำตามคำแนะนำ

2. ความเข้าใจระดับตีความ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรง ๆ ในเนื้อเรื่อง แต่จะใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิงและลงความเห็น ประกอบด้วย การย่อความและการเรียบเรียง การได้มาซึ่งข้อสรุป การทำนายผลที่จะเกิดตามมา

3. ความเข้าใจระดับวิเคราะห์วิจารณ์ หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ที่วิจารณ์สิ่งที่อ่าน รวมถึงการประเมิน หรือ การตัดสินสิ่งที่อ่านด้วยเกณฑ์เฉพาะที่กำหนดขึ้น โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมของตน

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย

1. ได้รูปแบบการฝึกสำหรับใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถนำไปใช้ได้ทันทีกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนระดับชั้นที่สูงหรือต่ำกว่าก็สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้ได้เช่นกัน เพียงแต่ต้องพิจารณาปรับเนื้อหาบทอ่าน และเอกสารประกอบรูปแบบให้ง่ายหรือยากขึ้น เพื่อให้เหมาะกับวัยและความสนใจ ตลอดจนความสามารถของผู้เรียน
2. ครู และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรวิชาทักษะการอ่าน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีระบบระเบียบ มีประสิทธิภาพและมีมาตรฐาน
3. ช่วยพัฒนา ความรู้ ทักษะ และ เจตคติเกี่ยวกับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
4. เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาในระดับต่าง ๆ ในแง่การค้นคว้าทฤษฎีที่สำคัญ ตลอดจนการพัฒนารูปแบบมาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาต่อไป

